

علوم پایه و ارتقای سلامت

فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران
کارگروه جنوب

به کوشش:

دکتر عبدالعلی محققزاده

دکتر محمد جمالی

دکتر امیر آزادی

دکتر سید محمد شفیعی

عنوان و نام پدیدآور	: همایش علوم پایه برای ارتقاء سلامت (نخستین؛ ۱۴۰۱؛ شیراز)	سرشناسه
جمهوری اسلامی ایران، کارگروه جنوب.	: علوم پایه و ارتقای سلامت به کوشش عبدالعلی محقق‌زاده ... [و دیگران] [برای] فرهنگستان علوم پزشکی	
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات المی، ۱۴۰۳.	
مشخصات ظاهری	: ۵۱۹ ص: مصور.	
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۸-۷۶-۵	
وضعیت فهرستنامه	: قبیلا	
پادداشت	: به کوشش عبدالعلی محقق‌زاده، محمد جمالی، امیر آزادی، سید محمد شفیعی.	
پادداشت	: تکنیکا	
موضوع	: سلامتپروری — ایران — کنگره‌ها	
Health promotion -- Iran -- Congresses		
پزشکی — ایران — خدمات — تکنولوژی اطلاعات — کنگره‌ها		
Medical care -- Information technology -- Iran -- Congresses		
پزشکی — ایران — خدمات — اثر تکنولوژی اطلاعات — کنگره‌ها		
Medical care -- *Effect of information technology on -- Iran -- Congresses		
- ۱۳۴۷ :	: محقق‌زاده، عبدالعلی،	شناسه افزوده
:	: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، کارگروه جنوب	شناسه افزوده
RA۴۷۷/۸ :		ردیبلندی کنگره
۶۱۳ :		ردیبلندی دویسی
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۹۷۱۵۴		

انتشارات المی

نشانی: بلوار کشاورز، خیابان عبدالله‌زاده، کوچه زبان، پلاک ۴۰

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۵۳۴۱۱

علوم پایه و ارتقای سلامت
دکتر عبدالعلی محقق‌زاده - دکتر محمد جمالی
دکتر امیر آزادی - دکتر سید محمد شفیعی

نام کتاب: نام کتاب:

به کوشش:

ناشر:

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

نوبت چاپ:

لیتوگرافی: زاویه نور

لیتوگرافی:

چاپ: آبرنگ

چاپ:

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شمارگان:

بها: ۶۰۰۰۰ تومان

بها:

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۸-۷۶-۵

شابک:

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، رسیوگرافی، تهیه فایل‌های PDF، لوح فشرده بازنویسی در وبلاگها، سایتها، مجله‌ها و کتاب بدون اجازه کتبی مؤلف مجاز نیست.

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است.

فهرست

۹	یادداشت استاد دکتر داریوش فرهود عضو گروه علوم پایه پزشکی
۱۱	یادداشت رئیس کارگروه جنوب فرهنگستان علوم پزشکی
۱۳	مقدمه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲۱	دیباچه دبیر همایش
۲۵	برنامه‌های همزمان حضوری مجازی همایش علوم پایه و ارتقای سلامت ۱-۲ دی ماه ۱۴۰۱
۳۳	معرفی کارگروه و زیرگروه‌ها

۴۱	فصل نخست: گزارشی از همایش
۴۲	مروری بر أهمیت و نتایج همایش، ینما وحید
۴۸	خلاصه‌ای از کارگروه شناختی همایش
۶۳	فصل دوم: گزارشی از محتوای برجی نشست‌ها و پیش‌نشست‌ها
۶۵	مقدمه
۶۶	مروری بر زیرگروه طب سنتی و مکمل کارگروه شناختی
۷۷	مروری بر زیرگروه نقش فناوری‌های کوانتمی در نظام سلامت
۷۷	نسلهای فناوری‌های کوانتمی در نسبت با سلامت؛ نقش اطلاعات و مخابرات کوانتمی در حوزه سلامت
۸۵	بهره‌گیری فیزیک کوانتم و مکانیک کوانتم در حوزه تصویربرداری عصبی
۹۳	نتیجه‌گیری
۹۴	زیرگروه نقش مدلسازی و شبیه‌سازی در حوزه سلامت
۹۴	نقش حیاتی مدلسازی و رویکردهای محاسباتی در پزشکی

۱۱۳	فصل سوم: نظریات مطرح شده در راستای تحول در سلامت
۱۱۵	مقدمه
۱۱۶	نقش نظریات آگاهی کوانتمی و بروسسورهای زیستی در آینده انسان و معنای فضیلت

نقش علوم پایه در تحولات علم طب.....	۱۳۷
تفییر پارادایم در جهت طب آینده با توجه به هستی شناختی علم جدید؛ مدلی جدید از اثرگذاری طب بر اساس نظریه ابن سینا-بوهم در حوزه آگاهی کوانتمومی.....	۱۳۹
نگاه کل نگر و سیستمی به طب‌های مکمل.....	۱۴۶
نظریه ابن سینا-بوهم، نقش آگاهی در منشأ حیات و اثر آن در سلامت.....	۱۶۶
بلوک‌های حیات به عنوان پردازشگرهای کوانتمومی.....	۱۹۶
 	.
فصل چهارم: سخنرانی‌های راهبردی.....	۲۰۹
مقدمه.....	۲۱۱
سخنرانی جناب استاد دکتر مهدی گلشنی در روز اختتامیه: نقش کلیدی علوم پایه در پزشکی و لزوم احیای توجه به علوم انسانی در سلامت.....	۲۱۲
سخنرانی دکتر جورج الیس: علیت بالا به پایین در مراقبت‌های سلامتی و بهداشتی و در طب.....	۲۲۰
سخنرانی دکتر روس کستنر: پیامدهای شگفت‌انگیز فیزیک مدرن برای زندگی، سلامتی و خلاقیت.....	۲۴۱
جمع‌بندی جلسه نقش فناوری‌های کوانتمومی در سلامت: ضرورت توجه به فهم قضایا و اهمیت علوم پایه.....	۲۶۰
 	.
فصل پنجم: پیشنهادهای نظری اجرایی.....	۲۶۵
ایجاد مرکز علوم انسانی پزشکی.....	۲۶۷
ایجاد مرکز تحقیقاتی "علم آگاهی".....	۲۷۱
اولویت‌های پیشنهادی برای نظام سلامت در حوزه فناوری‌های جدید (سلسله دوم و سوم) کوانتمومی.....	۲۷۵
 	.
فصل اول: سخنرانی‌های موضوعی.....	۲۷۹
سخنرانی اول: دکتر مهرداد حمیدی، استاد فارماتسوپتیکس، دانشگاه علوم پزشکی زنجان.....	۲۸۱
سخنرانی دوم: دکتر احمد غلامی، دانشیار بیوتکنولوژی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....	۲۸۹
سخنرانی سوم: دکتر اسماعیل میرزاپی، دانشیار نانوتکنولوژی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....	۲۹۲
سخنرانی چهارم: دکتر الهام اسدیان، استادیار نانوفناوری پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.....	۲۹۴
سخنرانی پنجم: دکتر علی درخشان، استادیار نانوفناوری پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....	۲۹۶
 	.
فصل دوم: سخنرانی کلیدی.....	۲۹۹
بروفسور هاشم رفیعی تبار، استاد برجسته نانو، چهره ماندگار فناوری نانو، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.....	۳۰۱

۳۱۵.....	فصل سوم: مطالعات موضوعی
۳۱۷.....	بخش اول؛ معرفی پلتفرم‌های آزمایشگاه روی تراشه و اندام روی تراشه
۳۲۵.....	بخش دوم؛ جالش‌های بیش‌روی طراحی و توسعه سیستم‌های آزمایشگاه روی تراشه و اندام روی تراشه
۳۶۵.....	بخش سوم؛ ترسیم بازار مبکر و فلوریدیک در دنیا و مقایسه آن با ایران
۳۹۹.....	مطالعات موضوعی؛ نقش توانمندساز نانوتکنولوژی در پزشکی شخصی‌ساری شده

۴۲۳.....	مطالعات مبتنی بر اومیکس چند وجهی و بیولوژی سیستمی، کاربرد پزشکی زیومی و بیومارکرهای مولکولی در تشخیص و درمان پزشکی اختصاصی و فردی بیماران
۴۴۰.....	هدف‌گیری کمپلکس‌های پروتئینی مرگ سلولی برای ارائه راهکارهای درمانی جدید
۴۶۱.....	نقش میکروبیوم انسانی به عنوان یک پارادایم جدید در مطالعه رفتار و سلامت روان انسان
۴۶۷.....	دروس آموخته شده از همه‌گیری تراویک، کووید ۱۹ تکاهی جدید به نقش کلیدی علوم پایه
۴۸۳.....	همزاد دیجیتالی؛ انقلابی در پزشکی آینده

۴۹۵.....	تکنیک‌های مختلف داده کاوی در تحلیل داده‌های حوزه سلامت
۵۰۵.....	سخن پایانی
۵۱۱.....	نشست اختتامیه؛ گزیده گفتگوها

یادداشت استاد دکتر داریوش فرهود عضو گروه علوم پایه پزشکی

بنام خداوند اخلاق

آنچه از علم بالاتر است، تجربه است

انباشت تجربه‌ها، به تدریج بستر پیدایش علم شد. البته خیلی پیش از آنچه علوم انسانی (فلسفه، منطق، شعر، نگارش، اخلاق و...) به پهنه فکر انسان وارد شود، علوم تجربی و علوم پایه وارد زندگی انسان‌ها شد، ولی هیچکس اولین کاشف آتش، اولین مخترع چرخ، اولین نقاش دیوار غارها، اولین سازنده ابزار سنگی، اولین سازنده ابزار ریستندگی و کاشف ابریشم و خیاطاهای لباس‌های ابریشمی هرگان (چینی و مصر و ایران) را ثبت نکرده است.

انسان نناندر قال (از ۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۰۰۰۰۰۰۰۰ سال پیش) کاشف و مصرف‌کننده بسیاری از ابزار و تجربیات و سبک زندگی بود.

انسان هوموساپینس یا انسان خردمند (۰۰۰۰۰۰ سال تاکنون) به ویژه در ۶۰۰۰ سال گذشته بنیانگذار بسیاری از علوم بوده است. شاید بتوان پزشکی را اولین رفتارهای خود درمانی و بهداری انسان‌ها دانست.

البته به یاد داشته باشیم که قرن بیستم آغاز دوران همگرایی علوم مختلف پایه (فیزیک، شیمی، پزشکی) بود.

اگر بخواهیم از مادر علوم و راز خلقت و بقای زندگی (تک‌سلولی‌ها، باکتری‌ها، گیاهان، جانوران، انسان) بر روی کره زمین نام ببریم، بدون تردید علوم سلولی و مولکولی و زنگی آغاز، ادامه و تکامل حیات هستند. تکاملی که ما شاهد و راوی ده هزار سال گذشته آن هستیم. از ۴/۷ میلیارد سال پیش شکل‌گیری کره زمین و حدود یک میلیارد سال، اولین نشانه‌های تیک تاک ساعت حیات تک سلولی‌های آر. ان. ای.^۱ تاریخ تکامل بر روی کره زمین است، ولی تصوری از ادامه تکامل و یا امکان زیست موجودات جدید بر روی کره زمین و ویژگی‌های ظاهری و زندگی انسان تا یکصد هزار سال آینده را نداریم.